

Motion till riksdagen 2021/22:2456

av Mats Nordberg m.fl. (SD)

Skogspolitik med helhetssyn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att behålla och utveckla den svenska modellen för skogsbruk med brukande och vardagshänsyn och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skogsstyrelsen ska vara den myndighet och skogsvårdslagen den lagstiftning som reglerar skogsbruk i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pågående markanvändning på produktiv skogsmark alltid ska anses vara skogsbruk tills annat eventuellt beslutats i det enskilda fallet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att enskilt ägd skogsmark inte ska få köpas eller på annat sätt överföras till bolagsägd skog vare sig genom vanlig försäljning eller som kompensation för arealer avsatta för skyddsändamål och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att enskilt ägd skogsmark inte ska få köpas eller på annat sätt överföras till statlig ägo för naturskydd utan att motsvarande skog i samma eller närliggande kommun överförs från naturskydd till enskilt ägd produktionsskog, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undantagande av skog från brukande genom myndighetsbeslut i första hand ska ske på redan tidigare statligt ägd mark och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte ytterligare öka totalarealen enskilt ägd skog som är undantagen från skogsbruk utan att kompensera eventuellt ytterligare undantagande från skogsbruk med ibruktagande av tidigare undantagen skog och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte minska Sveaskogs skogsinnehav och att använda en del av Sveaskogs marker för att fortsätta utveckla metoder för vardagshänsyn och för att pröva under vilka förhållanden kontinuitetsskogsbruk kan vara lönsamt och leda till godtagbar

- långsiktig skogsskötsel, godtagbara förhållanden för biologisk mångfald, godtagbar tillväxt och godtagbara virkesförråd och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statens skogar undantagna från skogsbruk till sin stora majoritet ska vara de som redan ägs av Naturvårdsverket och Fastighetsverket, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medan Fastighetsverkets skogar i huvudsak ska ha andra syften än aktivt skogsbruk så ska Sveaskogs skogar i huvudsak nyttjas till virkesproduktion och för att utveckla nya metoder för hänsynsfullt skogsbruk och tillkännager detta för regeringen.
 11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad satsning på forskning och utveckling av modern träbyggnadsteknik samt anpassning av byggregler till nya träbaserade material och byggmetoder och tillkännager detta för regeringen.
 12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer forskningsresurser bör omfördelas till aktiv skogsskötsel och utveckling av nya träbaserade produkter och tillkännager detta för regeringen.
 13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skogsstyrelsens förslag till metoder för att öka produktionsförmågan och kolinlagringen i de svenska skogarna enligt rapporten Skogsskötsel med nya möjligheter bör utgöra en grund för svensk skogspolitik, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer forskningsresurser inom areella näringar och miljö bör omfördelas till aktiv skogsskötsel och utveckling av nya träbaserade produkter och tillkännager detta för regeringen.
 15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer forskningsresurser bör omfördelas till ny träbyggnadsteknik och tillkännager detta för regeringen.
 16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att toleransgränser för begränsningar utan ersättning i samband med avverkning ska vara betydligt lägre än i dag för enskilda skogsägare och aldrig över 5 procent av hela åtgärdens värde och tillkännager detta för regeringen.
 17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheter ska stödja och värna ett utvecklat och lönsamt skogsbruk samt att detta främjandeuppdrag bör uttryckas tydligt i Skogsstyrelsens, länsstyrelsernas och Naturvårdsverkets direktiv och regleringsbrev och tillkännager detta för regeringen.
 18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klargöra i berörda myndigheters direktiv att de så långt möjligt ska stötta skogsägarnas brukande, men därutöver även bistå med rådgivning för att nå andra samhällliga mål och tillkännager detta för regeringen.
 19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjliggörande och åläggande för myndigheter att ingripa i skyddade områden när skadegörare eller brand hotar att spridas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare rollfördelning och övningar för att bekämpa skogsbränder och tillkännager detta för regeringen.
 21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte publicera avverkningsanmälningar och tillkännager detta för regeringen.

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningarna för aktivt skogsbruk genom snabb handläggning kring skötsel och avverkning av skog och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om normal handläggningstid på två veckor för avverkningsanmälan, samt att Skogsstyrelsen bör kunna snabbhantera anmälningar av mindre avverkningstrakter när maskiner finns i närheten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla kolbottnar inte behöver skyddas och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det generella förbudet mot skogsdikning i södra Sverige bör ersättas med tillståndsplikt eller förenklat dispensförfarande och att Skogsstyrelsen eller länsstyrelsen ska medge sådant om inte allvarliga hinder föreligger, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla dispens för effektiv markavvattnings, exempelvis genom samråd vid dikesrensningar av äldre befintliga diken och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återvätning av torvmark bevuxen med skog inte ska genomföras förrän bättre forskningsmaterial föreligger som tar hänsyn till effekten på kolbalansen av skogstillväxten och det växande virkeslagret på berörd marktyp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydligt kortare handläggningstid för omföring till skogsmark och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rådgivning och bidrag för att öka röjningen med syftet att öka gagnvirkesproduktionen och tillgängliggöra mer virke för en utvecklad bioekonomi och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skogskontot behöver bevaras och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte ytterligare öka totalarealen skog undantagen från skogsbruk och att därför kompensera ytterligare undantagande från skogsbruk med motsvarande brukandetagande av tidigare undantagen skog och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydligare skilja på skogspolitiken gentemot statligt ägda skogar respektive privatägda skogar och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om grön infrastruktur och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anpassa andelen skyddad mark av olika naturtyper efter naturtypens totala areal och förekomst av akut hotade arter och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer fokus behöver läggas på bevarande och skötsel av vissa ovanliga naturtyper där den biologiska mångfalden ofta är hög och där hotade arter ofta återfinns, såsom äldre typer av brukad jordbruksmark och övergångszoner mellan jordbruksmark och skog, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åtgärder för naturskydd från statens och myndigheters sida i första hand ska fokuseras på marker

med konstaterad förekomst av de allra mest sällsynta arterna och tillkännager detta för regeringen.

37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arterna i rödlistans olika klasser och de senares definitioner behöver ses över för att skapa ett rimligare förhållande mellan antalet arter som faktiskt dött ut i Sverige och arter som klassas som hotade i olika grad, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att restriktioner beträffande brukande av skog utöver vad som är tydligt fastlagt i lag alltid och omgående ska åtföljas av ersättning och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätt till överläggning, förenklad rättslig prövning och möjlighet att överklaga för markägare vars markanvändning begränsas och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvecklingen i skyddade skogar och skogar undantagna från brukande, löpande ska följas och att det behövs system och rutiner för att avregistrera områden som inte längre effektivt fyller sin funktion, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ytterligare nyckelbiotoper inte ska registreras, att registret inte ska vara allmänt tillgängligt, men att en noggrann analys av vad som registrerats behöver göras och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör ta en aktiv roll i att få parterna, inklusive Skogsstyrelsen och andra berörda myndigheter, skogsägare, skogsindustrieföretag och certifieringsorganisationer, att enas kring ett effektivare och mer rättssäkert system än det som finns i dag för nyckelbiotoper och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att databasen över nyckelbiotoper bör analyseras för att studera hur rättssäkerheten har hanterats och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetet med frivilliga naturvårdsavtal med skogsägarna ska prioriteras framför bildandet av skyddade områden där skogsbruk helt hindras och att markägare som utför naturvårdande skogsskötsel efter avtal med myndighet ska få skälig inkomst för detta och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utopiska mål behöver arbetas bort ur miljö kvalitetsmålen så att kvarstående mål är möjliga och rimliga att nå före år 2030 och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska lägga betydligt mer av de medel som i dag läggs på undantagande av vanligt förekommande skogstyper från skogsbruk på att värna övergångsformer mellan skogs- och jordbruksmark och andra ovanliga skogstyper och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska efterleva tillkännagivandet från våren 2021 om växtförädlingsprojekt för resistens mot almsjuka och askskottsjuka och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör agera starkare för att EU:s inflytande över Sveriges skogspolitik ska begränsas i linje med att skogsbruk ska vara nationell kompetens inom unionen, inklusive med systematiska krav på subsidiaritetsprövningar, och tillkännager detta för regeringen.

49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige skriftligen bör ställa sig bakom den kritik som framfördes från ett tiotal EU-länder med Österrike i spetsen till EU-kommissionen i början av juli 2021 över hur kommissionen hanterat arbetet med skogsstrategin och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör agera tillsammans med andra skogsländer inom EU för att få gehör för våra gemensamma intressen beträffande skogsfrågor och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör agera starkare för att EU:s skogsstrategi inte i sin tillämpning underordnas EU:s strategi för biologisk mångfald, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att svensk lagstiftning och tillämpning av och rapportering till internationella avtal och konventioner, inklusive EU:s föreskrifter och förordningar, ska utformas för att i minsta möjliga mån inskränka svenskt egenbestämmande över svensk skogspolitik, äganderätt eller markägares förfoganderätt och tillkännager detta för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att gemensamma definitioner av skogsmark fastläggs och används av berörda myndigheter samt att dessa i möjligaste mån ska överensstämma med internationella definitioner och tillkännager detta för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige internationellt inte ska ingå avtal som kan leda till att mer skog än i dag behöver vara undantagen från skogsbruk eller skyddas formellt och tillkännager detta för regeringen.
55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i kontakter med EU måste framhålla det faktum att skogen i Sverige (och Finland) är enskild och att detta måste innebära hänsyn till äganderätten för att upprätthålla hög motivation hos ägarna och tillkännager detta för regeringen.
56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att artskyddsförordningen behöver omarbetas och inte gå längre än motsvarande EU-direktiv och tillkännager detta för regeringen.
57. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att texten i artskyddsförordningen om störningar vid skogliga åtgärder ska förändras från ett individperspektiv till ett artperspektiv samt att regeringen ska verka kraftfullt för ändringar i motsvarande EU-direktiv och tillkännager detta för regeringen.
58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen gentemot EU bör verka för en förändring av bakomliggande EU-direktiv till artskyddsförordningen för att skapa ökad subsidiaritet och tillkännager detta för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arter som är vanliga i delar av EU men inte i andra, inte ska ingå i art- och habitatdirektivets respektive fågeldirektivets artlistor på sådant sätt att skogsbruk begränsas i länder där arterna inte är akut eller starkt hotade, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att proportionalitetsprincipen ska tillämpas tillsammans med artskyddsförordningen och tillkännager detta för regeringen.

61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges referensnivå för kolinlagring i växande skog 2030, enligt LULUCF, bör ligga i nivå med den nivå som tidigare antagits av Sveriges riksdag och tillkännager detta för regeringen.
62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att för länder med positiv koldioxidbalans i sina skogar är frågan om avverkningsnivåer enbart nationell kompetens, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att inte godkänna EU:s taxonomi för hållbara investeringar om inte skogsbruk så som det bedrivs i Sverige accepteras som en hållbar näring, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om snabbare införande av 74 tons totalvikt på lastbilsekipage i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att specialister inom myndigheter som arbetar med areella näringar bör ha utbildning i dessa näringar och tillkännager detta för regeringen.
66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möta behovet av utbildade specialister i skogssektorn och förläggning av utbildningar och tillkännager detta för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer forskningsresurser inom areella näringar och miljö bör omfördelas till aktiv skogsskötsel och utveckling av nya träbaserade produkter och tillkännager detta för regeringen.
68. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av kontinuitet i skoglig statistik och tillkännager detta för regeringen.

1 Inledning

Skogen har alltid varit viktig för Sverige och dess folk. När de första människorna kom till Sverige efter istidens slut, bestod landet huvudsakligen av glest bevuxen tundra och många av de första träd som spred sig när klimatet blev varmare, blev till bränsle, verktyg och bostäder. Den skog som sedan växte till, fylldes sakta med invandrande djur och växter från söder och från nordost – arter som redan tidigare klarat att återinvandra efter en lång rad istider och som nu återvände ännu en gång. När jordbruket efter flera tusen år infördes, bidrog människan till den här återinvandringen eftersom vilda djur och växter följde med importen av tamdjur och odlingsmaterial. Betesbruket infördes tidigt och kom över årtusendena att tunna ut skogen till den grad, att stora delar av landet fick återplanteras med skog runt sekelskiftet 1800–1900. På de här sätten har skog och människa påverkat varandra i vårt land ända sedan de första träden etablerade sig efter istiden.

Våra skogar består som en följd av istider och andra klimatväxlingar av arter med en anmärkningsvärd förmåga att sprida sig över stora avstånd. Någon lång kontinuitet i den bemärkelse som gäller i tropiska skogar, har aldrig varit möjlig på våra breddgrader. Därför är våra skogar också betydligt motståndskraftigare mot förändringar och mer anpassningsbara vid ändrade förhållanden.

Mer än två tredjedelar av Sveriges yta består av skog och skogen har stor betydelse för landets ekonomi, sysselsättning, friluftsliv, turism, kulturarv och biologisk

mångfald. Skogsbruket är en av våra viktigaste näringar och tillsammans med tillhörande industri är den Sveriges största industriella arbetsgivare utanför storstäderna. Skogsbruket skapar sysselsättning över hela vårt land och är en viktig inkomstkälla för väldigt många jordbrukare. Skogsbruket bidrar därför till att upprätthålla ett lönsamt jordbruk med inhemsk matproduktion och de för artskyddet och turismen livsviktiga öppna jordbrukslandskapen.

Målet med skogspolitiken måste vara att Sveriges skogar ska skötas så att såväl ekonomiska, miljömässiga som sociala mål tillgodoses. Detta är vad vi menar med en skogspolitik med helhetssyn.

2 Behåll och utveckla den svenska modellen för skogsbruk med brukande och vardagshänsyn

Sveriges skogar ägs till övervägande del av enskilda ägare. Därefter följer aktiebolag och offentligt ägda skogar. Under dessa former har vårt skogsbruk utvecklats till ett av världens bästa i en lång rad avseenden och vår skogspolitik måste bygga på respekt för det privata ägandets villkor.

Den svenska modellen för skogsskötsel, där det på samma marker bedrivs både skogsbruk och naturvård, har utvecklats mycket sedan nuvarande skogsvårdslag stiftades 1993 och tillämpningen har lett till mycket positiva resultat. Som exempel kan nämnas att såväl antalet äldre träd som mängden död ved, vilket är viktigt för många arter, har ökat under perioden. Denna skogsskötselmodell bör även fortsättningsvis utgöra fundamentet för vårt skogsbruk.

Huvudprincipen för svenskt skogsbruk bör vara att tillämpa skogsbruk med vardagshänsyn på den helt övervägande delen av skogsmarken, men med möjlighet att införa ökat skydd på vissa marker. Detta kan exempelvis vara skötselavtal med markägare, och på motsvarande sätt att driva mer intensiv odling på andra marker.

Totalt undantagande från skogsbruk genom myndighetsbeslut ska i första hand ske på statligt ägd mark, men även här bör detta göras med stor återhållsamhet. Staten äger framförallt skog i Norrlands inland. Om arealen skyddad skog ökar kraftigt här, kommer det att drabba industrier och därigenom avsättningen av virke för enskilda skogsägare.

3 Skogsstyrelsen, skogsvårdslagen och pågående markanvändning

Det är inte rimligt och inte effektivt för samhället att en skogsbrukare ska kontaktas av olika myndigheter beträffande sin skogsskötsel eller behöva kontakta flera myndigheter för beslut om olika åtgärder. Inte heller ska normal skogsskötsel, inklusive avverkning, regleras i fler lagar än nödvändigt.

Därför ska Skogsstyrelsen ska vara den myndighet och Skogsvårdslagen den lagstiftning som reglerar skogsbruk i Sverige.

Vidare ska pågående markanvändning på produktiv skogsmark alltid anses vara skogsbruk om inte annat beslutas i det enskilda fallet och i sådant fall bara efter hörande

av markägaren samt med dennes rätt att överklaga beslutet, och tillkännager detta för regeringen.

4 Vardagshänsyn eller ständigt ökad andel totalskyddad skog

Regering och riksdag har under mycket lång tid genom samverkat med skogsägare för att utveckla en av världens absolut mest framgångsrika modeller för uthållig skogs-skötsel. Under 1800-talet skedde detta huvudsakligen genom hushållningssällskapen, efter 1905 genom skogsvårdsstyrelserna. Modellen bygger på samtidigt brukande och bevarande av artrikedomen i skogen.

Under senare år har, under tryck från internationella och inhemska rörelser, den här modellen ifrågasatts. Med hänvisning till olika internationella överenskommelser har i årtal hävdats att Sverige har alldeles för lite totalskyddade skogar. Här förtjänar att påpekas att Sverige regelmässigt rapporterar arealen skogar på ett sätt som avviker kraftigt från andra länder till vår skogsskötsels nackdel, men också att kraven på att skogar ska vara totalt skyddade sällan eller aldrig återfinns i de överenskommelser man hänvisar till. LRF har nu förtjänstfullt visat att andelen skyddad skog i Sverige är flerfaldigt högre än exempelvis Naturvårdsverket länge hävdat, om man mäter den på liknande sätt som exempelvis Tyskland. Det här är en viktig fråga. Om mer skogar skyddas helt från brukande, kommer intensiteten på brukandet att öka på de övriga skogarna. Vi är övertygade om att det är fel väg att gå. Ett hänsynsfullt brukande innebär att all vår skog, från Skåne till Lappland, blir tillgänglig för en stor artrikedom. En uppdelning i intensivt brukade respektive totalskyddade skogar är knappast bättre. Om man därtill lägger att över hälften av våra skogar är enskilt ägda, inser man snabbt att vissa ägare kan förlora rätten att bruka stora delar av sin skog om systemet med hög andel totalskyddade skogar tillämpas. Detta är orimligt av en lång rad skäl där äganderätt, likhet inför lagen, sysselsättning, tillgång till industriråvara för hållbara produkter och brukade landskap bara är några.

För att den svenska modellen för skogsbruk ska fungera, måste skogsägarna ha förtroende för myndigheterna och myndigheterna för skogsägarna.

Sverige och Finland har mycket stor andel privatägd skog. Detta innebär för våra länder stora fördelar, men också att statens inflytande bör skötas på ett mindre detaljstyrande sätt än i länder med övervägande offentligägda skogar. Sverige måste i internationella förhandlingar kring naturskydd framhålla och försvara detta faktum, i synnerhet gentemot EU-kommissionen. De förslag som kommissionen lagt beträffande skogs-skötsel genom taxonomin för hållbara investeringar, EU:s skogsstrategi och EU:s strategi för biologisk mångfald, utgår från ett centralistiskt uppifrånperspektiv som är skadligt för såväl medlemsländer som skogsägare. Det är dessutom i strid mot principen att skogsbruk ska vara nationell kompetens inom EU.

Sverigedemokraterna har därför länge betonat att skogsbruk är och ska fortsätta vara en nationell kompetens. Dessutom ska Sverige inte underteckna internationella dokument utan att ordentliga konsekvensanalyser för skogsbruket presenterats. Detta gjordes inte för Nagoyaavtalet, men andra länder tycks ha varit mer vakna, för avtalet är skrivet på så sätt att det knappast kan binda Sverige till ökad andel totalskyddad skog.

Mycket av det tryck som hävdas komma från internationella avtal beträffande ökat undantagande från brukande av svensk skog, kommer i själva verket från svenska grupperingar, inklusive statstjänstemän. Detta avspeglar sig senast i skogsutredningens förslag om ett enormt reservat av fjällnära skogar. Trots att inga beslut har tagits, har Naturvårdsverket redan sommaren 2021 avtalat med ett antal skogsbolag om markbyten beträffande de berörda skogarna, något som vi menar är orimligt och äventyrligt kvarvarande skogsägares skogsskötsel.

Från Sverigedemokraternas sida vill vi skapa en skogspolitik som är inriktad på att försvara och utveckla den svenska modellen både här hemma och i internationella processer.

5 Minska inte arealen enskilt ägd produktionsskog

Den enskilt ägda skogen utgör grunden för det svenska skogsbruket och har mycket stor betydelse för sysselsättning och boende på landsbygden.

Därför ska enskilt ägd skogsmark inte få köpas eller på annat sätt överföras till bolagsägd skog vare sig genom vanlig försäljning eller som kompensation för arealer avsatta för skyddsändamål.

Dessutom bör enskilt ägd skogsmark inte få köpas eller på annat sätt överföras till statlig ägo för naturskydd utan att motsvarande skog i samma eller närliggande kommun överförs från naturskydd till enskilt ägd produktionsskog.

Vidare ska undantagande av skog från brukande genom myndighetsbeslut i första hand ske på redan tidigare statligt ägd mark.

Den totala arealen skyddad skog, det vill säga skog undantagen från skogsbruk behöver inte ökas mer. I den mån specifika områden behöver undantas från skogsbruk bör detta motiveras med att akut hotade arter behöver detta skydd. I sådant fall ska motsvarande areal tidigare skyddad skog, men som bedöms mindre effektivt bidra till artskyddet, återföras till produktion.

6 Kontinuitetsskogsbruk

Det hävdas ofta i debatten, att ett alternativ till kalhyggesbruk skulle vara kontinuitetsskogsbruk, där blott enskilda eller små grupper av träd avverkas, varefter andra träd växer upp i deras ställe.

Genom att vissa tidningar ensidigt har låtit denna modells förespråkare komma till tals mer eller mindre oemotsagda, har många letts att tro att detta är ett möjligt alternativ över hela Sveriges skogsareal.

Kontinuitetsskogsbruk, låt vara i en mindre utvecklad form, var en mycket vanlig metod för skogsbruk i Sverige fram till mitten av 1900-talet. Metoden resulterade i alltmer uttunnade skogar och från mitten av 1800-talet fördes en livlig debatt mellan dess förespråkare och dess motståndare. När riksskogstaxeringar påbörjades i mitten av 1920-talet blev det möjligt att mäta utvecklingen beträffande växande virkesförråd och tillväxt och den var tydligt negativ. De små träden kunde inte fullt ut ta de avverkade stora trädens plats och skogarna föröddes långsamt. Virkesförråd och tillväxt hotade att minska. Inför hotet att virkesproduktionen inte skulle kunna upprätthållas, gjordes

metoder som byggde på avverkning av enstaka träd eller grupper av dem därför i praktiken olaglig i och med 1948 års skogsvårdslag. Beslutet hade således föregåtts av nära hundra års debatt och torde vara ett av Sveriges allra mest välunderbyggda politiska beslut genom tiderna.

Skogsvårdslagen har efter 1993 mjukats upp och det är idag möjligt för den som så önskar att avverka enskilda eller grupper av träd, förutsatt att skogsbrukaren ser till att ett någorlunda godtagbart antal små träd lyckas utvecklas. Såväl lönsamhet som långsiktig tillväxt är med den här metoden starkt ifrågasatta, varför intresset för den på senare tid i första hand visats från kommuner som söker metoder för att sköta rekreationsområden.

Att nu återföra stora arealer från trakthyggesbruk till kontinuitetsskogsbruk skulle ta många tiotals år att genomföra och det förefaller otroligt att det skulle gå att upprätthålla avverkningsnivåerna under tiden. Konsekvenserna skulle bli mycket allvarliga för vår skogsindustri och sannolikt även för landets skogstillstånd.

Att hävda att kontinuitetsskogsbruk över hela Sveriges skogsareal skulle kunna ersätta trakthyggesbruk med ens tillnärmelsevis bibehållen avverkning, tillväxt och lönsamhet saknar varje grund av vetenskaplig underbyggnad.

Det är i sammanhanget värt att understryka att vid slutavverkning idag, lämnas enstaka och grupper av träd från den skog som avverkas. Över tid kommer detta att öka andelen träd av olika åldrar i de enskilda skogsbestånden. Till priset av något sänkt tillväxt och avverkningsvolym kommer vi på detta sätt att få ökad variation och biodiversitet på ett betydligt mer kostnadseffektivt sätt än med en storskalig övergång till kontinuitetsskogsbruk.

7 Sveaskog

Det hävdas från vissa håll att statens marker i mycket högre grad än idag bör tas i anspråk för totalskydd av skog.

Sverigedemokraterna instämmer i att om en viss typ av skog behöver skyddas för att rädda en akut hotad art, så bör alternativet att skydda redan statligt ägd mark föredras framför att ta enskilt ägd skog ur brukande. Eftersom inga eller på sin höjd någon enstaka art dött ut i Sveriges barrskogsbälte under mycket lång tid, är behovet av ytterligare skyddad skog mycket litet.

Vad vi istället vill framhålla, är statliga Sveaskogs funktion för att utveckla skogsbruket. När trakthyggesbruket på sin tid infördes i stor skala i Sverige var det på statsskogarna som metoden utvecklades. Sveaskog har också under de senaste 40 åren utvecklat mängder av metoder för vardagshänsyn i skogsbruket. När nu trycket på staten ökat för att införa vad man kallar kontinuitetsskogsbruk, är det rimligt att det först visas på statlig mark under vilka förutsättningar metoden faktiskt fungerar. Sveaskog har fyra försöksområden för detta idag, ett antal som man planerar att utökas med de fem mest publika ekoparkerna. Sverigedemokraterna anser att det är fel att sköta en hel ekopark med kontinuitetsskogsbruk då det försvårar jämförelser, men stöder i övrigt Sveaskogs planer.

Sverigedemokraterna anser sammanfattningsvis att Sveaskog ska bruka och sköta sina skogar väl och att nya skogsbruksmetoder ska utvecklas på delar av innehavet.

Sverigedemokraterna motsätter sig att staten ska sälja ut Sveaskog. I den mån ytterligare skog ska undantas från brukande bör detta i första hand avse statlig mark, men då bör motsvarande arealer där nyttan av nuvarande skydd är lägre, återföras till brukande.

Det nuvarande Sveaskog bildades 1999 efter ett antal märkliga turer som inleddes med att dåvarande affärsverket Domänverket ombildades till aktiebolag 1992, varvid nästan all produktiv skogsmark fördes över till det nybildade Domän AB, som var tänkt att åtminstone delvis säljas ut. Domänverkets fastigheter hade dessförinnan delats in i kommersiella och icke-kommersiella, där de senare var sådana fastigheter som av olika skäl borde vara kvar i statlig ägo. Till dessa räknades kulturhistoriskt intressanta fastigheter, mark som nyttjas av rennäringen och mark av särskilt intresse för natur, kultur och friluftsliv. Dessa fastigheter skulle behållas av staten och förvaltas i myndighetsform, huvudsakligen genom Fastighetsverket. 1998 beslöt så riksdagen att återförvärva så mycket som möjligt av de skogar som via Domän AB delvis hade sålts ut. Detta genomfördes genom att bilda Sveaskog, föra över 900 000 ha skog från det som nu blivit Assi Domän AB samt betala för detta med statens aktier i Assi Domän AB. Med början 2001 köpte sedan staten tillbaka aktierna i Assi Domän.

Alla dessa turer torde ha varit mycket dyra för skattebetalarna och Sverigedemokraterna motsätter sig att man nu gör stora förändringar av Sveaskogs innehav, åtminstone utan synnerligen noggranna analyser i förväg. Istället bör Sveaskog användas för att i första hand driva kommersiellt skogsbruk och därvidlag utveckla metoderna för vardagshänsyn i skogsbruket.

När man nu från vissa håll talar om att Sveaskogs skogar ska undantas från skötsel, bör man hålla i minnet att inte bara en stor del redan är undantagna från skötsel, men också att de mest skyddsvärda skogarna redan tidigare överförts till Naturvårdsverket och Fastighetsverket. Statens fastighetsverk förvaltar omkring hälften av de statligt ägda områdesskyddade skogsmarkerna.

8 Bioekonomin – värna och utveckla Sveriges unika möjligheter att vara ledande i förnybar produktion

Vi lever i en tid där behovet ökar av att förskjuta ekonomin i riktning från nyttjandet av ändliga resurser och mot ökat användande av förnybara resurser. Sverige är i detta avseende lyckligt lottat, med fortfarande relativt låg befolkning, stora vattenkraft-tillgångar och mycket stora arealer välskött skog. Skogen kan dels leverera klassiska träprodukter såsom fasta bränslen, byggnader, möbler och papper, men dessutom råvaran till nya produkter såsom flytande bränslen, textilier och plaster.

En skogsindustri i absolut världsklass utgör ett viktigt fundament för den svenska ekonomin och är därmed en nationell angelägenhet. Utan en lönsam skogsindustri är dessutom lönsam skogsskötsel med alla dess positiva effekter på landsbygd, artrikedom, turism och skydd mot skogsbränder och andra katastrofer omöjlig.

Inom ramen för det som brukar kallas bioekonomi finns en stor potential för ökat utnyttjande av skogens möjligheter, vilket kan generera tiotusentals nya icke skattefinansierade jobb, exportintäkter och dessutom förnybar energi. Sverige har en fantastisk resurs i form av kunskap och erfarenhet inom skogsbruk och vidareförädling av skogsprodukter. Staten måste bidra till att upprätthålla och vidareutveckla detta.

Liksom staten idag ger stort finansiellt stöd till utveckling av vätgasreducerat stål, bör staten bidra kraftfullt till utveckling av produkter som kan ta tryckpapprets plats när nu dess användning minskar.

Textilier är bara ett exempel på en produkt som idag leder till vattenbrist, föroreningar och koldioxidutsläpp över stora delar av världen, men som delvis kan ersättas av skogsbaserade material.

Även om bioekonomi är ett ord som börjat användas mycket under de senaste åren, så är det inte en ny företeelse. I Sverige har skogsbruket under mycket lång tid varit en av samhällets ekonomiska stöttepelare. Det nya är de internationella ambitioner som nu finns för att öka bredden av de produkter som tillverkas av förnybara material, inte minst virke. Det finns mycket goda skäl för Sverige att vara ledande i den här utvecklingen, oavsett om det ses ur klimat-, miljö-, landsbygdsutvecklings- eller national-ekonomiskt perspektiv.

Ur klimatsynpunkt bidrar aktiv skogsskötsel till att vi har relativt stor andel unga skogar, vilka har ett stort nettoupptag av koldioxid. Kol lagras dessutom i de produkter vi tillverkar av skogarnas virke.

Dessutom ersätter produkterna från skogen andra produkter, som vanligen genererar mycket större koldioxidutsläpp. Den här ersättningseffekten har EU hittills visat stort motstånd mot att acceptera i sina beräkningar, något som Sverige måste fortsätta att insistera på.

Miljömässigt kan vi konstatera att svenskt skogsbruk inte har lett till och inte kan förväntas leda till utrotandet av skogslevande arter. Blott enstaka arter knutna till barrskogarna har försvunnit från Sverige och Norden under de senaste 50 åren. Om världen ska öka sin produktion av virke, bör en stor del av ökningen förläggas till länder som visat att de kan sköta sina skogar utan de stora förluster av arter som tyvärr kunnat konstateras i andra delar av världen. Vi har under lång tid utvecklat naturvårdshänsynen i skogsbruket och denna utveckling fortgår. Ur miljösynpunkt är dessutom träprodukter bra, eftersom de kan återanvändas och eftersom de inte leder till miljöfarliga restprodukter.

9 Ökad virkesproduktion

En utvecklad bioekonomi leder till arbetstillfällen och skatteintäkter längs hela förädlingskedjan. Skogssektorn utgör dessutom en av landets största exportnäringar. Ytterligare efterfrågan på nya svenska skogsprodukter är därför bra för hela vårt land.

För att den här utvecklingen ska kunna fortgå, måste produktionsförmågan i svenska skogar inte bara värnas, utan även ökas. Förslagen i Skogsstyrelsens rapport Skogsskötsel med nya möjligheter behöver särskilt analyseras för att ta vara på de möjligheter som finns för att öka skogens produktionsförmåga. Detta i kombination med olika åtgärder för artbevarande. Rapporten innehåller 88 stycken förslag för ökad tillväxt och därmed långsiktiga möjligheter att öka såväl produktionen av biobaserade produkter som att binda koldioxid i växande träd. Att öka produktionsförmågan i det svenska skogsbruket baserat på denna rapport måste därför vara ett av de viktigaste målen med skogspolitiken.

Likaså behöver mer forskningsresurser inom areella näringar och miljö omfördelas till aktiv skogsskötsel och utveckling av nya träbaserade produkter.

10 Bygg mer i trä

Träbyggandet har utvecklats mycket snabbt under det senare årtiondet. Med ett ökat byggande i trä kan både byggindustrier och byggföretag, som ofta finns på landsbygden, växa. Ökat träbyggande stimulerar också skogsskötsel och sågverksindustrin. Till skillnad från andra byggmaterial är trä en förnyelsebar råvara och medför dessutom, jämfört med de flesta andra material, mindre koldioxidutsläpp vid bearbetning och transport, den så kallade substitutionseffekten. Trä i byggnader fungerar dessutom som kolsänka under husets hela livslängd. Uttjänta trähus kan dessutom rivras och restmaterialet återanvändas med mindre miljöpåverkan än motsvarande hus i andra material.

En fortsatt satsning på forskning och utveckling kring modern träbyggnadsteknik bör av alla dessa skäl göras, liksom successiv anpassning av byggregler till nya träbaserade material och byggmetoder, för att gynna ett ökat byggande i trä.

11 Erkänn betydelsen av skogsägarnas arbete och stötta dem

Skogssektorn är en mycket viktig komponent i Sveriges levande landsbygd liksom i hela landets ekonomi, där den är vår ojämförligt största nettoexportör, om importerade insatsvaror borträknas. Skogsägarna är nyckelpersoner i näringen, eftersom de sköter skogen under årtionden fram till att virke kan levereras, och naturligtvis därefter. Deras förtroende för att samhället står stödjande bakom långsiktigt skogsbruk är avgörande. Det behövs minskad byråkrati kring skötsel och avverkning av skog – den bärande tanken med nuvarande skogslagstiftning från 1993 är ju att medge frihet under ansvar.

Snabbare handläggning kring skötsel och avverkning av skog måste vara en viktig del i arbetet för att stötta skogsägarna.

Den enskilde skogsägaren kan enligt nuvarande ordning finna det svårt att överklaga eller ifrågasätta myndighetsbeslut. Detta bör ändras genom att möjliggöra och förenkla rättslig prövning och rätt till överklagande för markägare vid föreslagna restriktioner och begränsningar i markanvändning. Viktigare är dock att lösa problem gemensamt – beslut om skydd av skog ska därför alltid föregås av överläggningar med markägaren.

Restriktioner som åläggs en enskild markägare beträffande dennes utnyttjande av sin skog utöver vad som är allmänt fastlagt i lag, bör omgående åtföljas av ersättning, oavsett hur stor andel av markägarens areal, växande volym, virke i skogen eller tillgänglig avverkningsvolym som berörs. De så kallade toleransgränser som Skogsstyrelsen och möjligen även andra myndigheter tillämpar, behöver därför tas bort eller sänkas kraftigt, så att ersättning alltid utgår om begränsningarna som skogsägaren åläggs utöver lagens direkta krav, aldrig överstiger fem procent av hela åtgärdens värde.

En grundläggande komponent i den svenska modellen för skogsskötsel blev under 1900-talet Skogsstyrelsens regionala organisation, de tidigare skogsvårdsstyrelserna. Den regionala organisationens huvudsakliga roll var att utbilda och stödja aktiva skogsbrukare, men även att med olika bidrag främja aktiv skogsskötsel. Skogsstyrelsen behöver återigen upplevas som uppmuntrande och stödjande. Omkring 70 procent av Sveriges skogar är privatägda, varav merparten av privatpersoner. Att landets skogar även i fortsättningen sköts väl är beroende av skogsägarnas långsiktiga investeringar i tid och pengar, något som i sin tur bygger på förtroende för statens skogspolitik. Det är

därför oroväckande att Skogsstyrelsen och även länsstyrelserna av många skogsägare nu kommit att uppfattas som hindrande snarare än stöttande.

Skogsstyrelsen måste återfå sin huvudsakliga roll som en organisation som värnar om skogsproduktion och därmed om skogsägarnas möjligheter att bedriva lönsamt skogsbruk. Detta gäller även andra berörda myndigheter och ett främjandeuppdrag behöver därför uttryckas tydligt i Skogsstyrelsens, länsstyrelsernas och Naturvårdsverkets direktiv och regleringsbrev.

Detta är speciellt viktigt i ljuset av behovet att öka tillväxten för att fylla behoven från en växande bioekonomi och för att uppfylla rimliga ambitioner beträffande bindning av kol i växande skog och i skogsprodukter (LULUCF).

12 Skadegörande organismer, storm och brand

När skogsbruk förbjuds i skyddad skog kan detta innebära att skadegörarangrepp i skogen ökar, exempelvis efter stormfällning eller skogsbrand, och sprider sig till angränsande fastigheter. Ett aktuellt exempel är granbarkborren, som med början den torra sommaren 2018 och vidare 2019 och 2020 har skadat mycket stora arealer skog. Det behövs en tydligare lagstiftning som ålägger myndigheter att ingripa om svampangrepp eller andra skadegörande arter hotar att spridas och skada skogar.

Skogsstyrelsen har därför ökat sina informationsinsatser för att markägare ska hantera skador på sin mark och därmed minska risken för spridning och skador på angränsande ägares marker. I formellt skyddade områden däremot, gäller inte samma regler för bekämpning av granbarkborrar och andra skadeinsekter. Varje område har sina specifika syften och regler för vilka åtgärder som kan genomföras.

Under 2019 och 2020 har Sverigedemokraterna i miljöutskottet och kammaren understrukt att vid massangrepp av barkborrar ska även skog som är undantagen från skogsbruk kunna avverkas och virket bortforslas, enligt samma metoder som används i annan skog. Motsvarande argument har framförts även av andra organisationer, inte minst LRF. Miljöpartiet har å andra sidan hävdad att angrepp i skyddade områden skulle gynna tillväxt av barkborrens naturliga fiender och motsatt sig avverkningar av angripna träd. Från Sverigedemokraternas sida konstaterar vi att alla massangrepp till slut avstannar, dels för att de yttre omständigheter som möjliggjort angreppet förändras (torkan i detta fall), dels för att näringen tar slut och slutligen för att naturliga fiender angriper skadegörarna. Det är dock orimligt att invänta ett sådant avklingande eftersom kostnaden i form av förstörda skogar blir orimligt hög (även vid skogsbränder har vi ju valet att invänta att de avstannar av naturliga orsaker, men få argumenterar för att ett sådant agerande skulle vara rimligt). För att i möjligaste mån begränsa skadorna vid granbarkborreangrepp har samhället istället stiftat lagar och regler, vilka för att få maximal effekt måste gälla i såväl produktionsskogar som skyddade skogar omgivna av produktionsskog.

Regeringens och myndigheternas krishantering behöver ses över så att viktiga åtgärder beslutas snabbare nästa gång skogen drabbas.

Inför framtiden föreslår Sverigedemokraterna att det alltid av skötsel föreskrifterna för skyddad skog tydligt ska framgå att skogarna vid en krissituation ska kunna skötas i enlighet med gällande lagstiftning, i synnerhet skogsvårdslagen, för att förebygga och minska skador på den skyddade och den kringliggande skogen.

Beslut om att en sådan krissituation föreligger bör tas av regeringen. Ansvaret för att beslut tas skyndsamt när regeringen väl förklarat att krissituation råder beträffande skadegörare i skogen bör ligga hos Skogsstyrelsen.

Sverige har inom några få år drabbats av flera allvarliga skogsbränder. Efter den stora branden i Västmanland 2014 tillsattes en utredning, vars rekommendationer inte kom att omsättas i praktiska förändringar. Trots detta lyckades berörda myndigheter med stöd av olika organisationer, frivilliga och med hjälp från en lång rad andra länder hantera de allvarliga bränderna under sommaren 2018. Det är av största vikt att rekommendationer från utredningen efter branden år 2014, tillsammans med erfarenheter från sommaren 2018 och de utredningar som gjorts därefter, verkligen omsätts i förbättrad praktik. En tydlig ledningsorganisation och rollfördelning är av stor vikt. För att möjliggöra breda beslut måste krisplaneringen innefatta även politiska ledare på berörda nivåer. Praktiska övningar måste genomföras, där även lokala organisationer, inklusive jordbrukare, övar med sin respektive utrustning.

13 Avverkningsanmälningar

Skogsstyrelsen publicerar sedan en tid tillbaka avverkningsanmälningar på sin webbplats. En avverkningsanmälan är i dag en allmän handling som kan begäras ut från myndigheten med hänvisning till offentlighetsprincipen.

De allmänna publiceringarna av avverkningsanmälningarna på Skogsstyrelsens webbplats bör upphöra och i stället bör markägaren tillfrågas, i varje enskilt fall, om han eller hon vill att dessa uppgifter ska bli publika.

Innan en skog slutavverkas ska avverkningsanmälan göras till Skogsstyrelsen om ytan är större än 0,5 hektar, minst sex veckor innan avverkningen påbörjas. Sverigedemokraterna anser att sex veckor är orimligt lång tid och att den normala handläggningstiden bör förkortas till två veckor.

Ibland finns vidare anledning att påbörja avverkningen skyndsamt, exempelvis när det visar sig att en markgranne påbörjat avverkning och maskiner därför finns på plats. Man kan då ansöka om dispens för att få påbörja avverkningen tidigare, men det är i dag svårt att få en sådan dispens. Möjligheten att få dispens vid avverkningsanmälan bör förbättras.

14 Kulturmiljöer och fornlämningar

Att förstöra eller skada fornlämningar är ett brott mot kulturmiljölagen. Trots det visar Skogsstyrelsens och Riksantikvarieämbetets årliga inventering att nästan hälften av de inventerade forn- och kulturlämningarna påverkats eller skadats i samband med skogsbruk. Omkring en fjärdedel av de inventerade lämningarna är skadade eller grovt skadade. Skogsstyrelsen ska utöka sin rådgivning kring natur- och kulturmiljöåtgärder inom skogsbruket. Arbetet med att registrera hittills okända forn- och kulturlämningar, som underlättar skogsägarens och skogsentreprenörens arbete för att upptäcka och förhindra skador på fornlämningar i skogen, ska stödjas. Geografisk information från bland annat Lantmäteriet bör tillgängliggöras som öppna data och relevant information om vattenskydd, fornminnen och naturskyddade områden bör kvalitetssäkras och göras

tillgängliga på olika it-plattformar. Dessutom behöver utvecklingsresurser tillsäkras projekt för att utveckla en skonsammare drivnings- och markberedningsteknik.

Ett skäl till att antalet forn- och kulturlämningar som skadas är stort är det stora antal kolbottnar som finns i Sverige och som ofta är svåra att upptäcka. Eftersom tillverkning av träkol under århundraden var ett av de vanligast förekommande arbetena i skogsbruket är bevarandet av samtliga kolbottnar knappast motiverat. I områden med rikligt förekommande kolbottnar bör dessa strykas ur listan över lämningar som alltid ska sparas.

15 Dikning av skog och återvätning av skogbevuxen torvmark

Dikning av skogsmark, så kallad markavvattning, är i vissa fall ett effektivt sätt att öka produktionen, minska översvänningsrisker och minimera körskador. Dikning av skogsmark är dock förbjuden i hela södra Sverige, med möjlighet till dispens från länsstyrelse om det finns särskilda skäl. Genom att förenkla möjligheten till dispens för effektiv markavvattning, till exempel genom samråd eller liknande vid dikesrensningar av äldre befintliga diken, kan möjlighet att vidta förberedande åtgärder mot översvämningar i framtiden ges. Många möjligheter att ta till vara de positiva effekterna av dikning hindras tyvärr i praktiken av det förbud som föreligger i dag.

Genom att ersätta det generella förbudet mot skogsdikning i södra Sverige och ersätta det med tillståndsplikt eller förenklat dispensförfarande, exempelvis efter samråd om dikesrensningar av äldre befintliga diken, kan förhållandena förbättras.

Under de senaste åren har olika grupper verkat för att dikade torvmarker där skog nu växer, ska återvätas. Sverigedemokraterna konstaterar att kunskapsunderlaget för kolbalansen beträffande skog på dikad torvmark under svenska förhållanden är mycket svagt. Exempelvis tas i olika redogörelser inte med att skogen genom sin högre tillväxt än den för torv, årligen binder avsevärda mängder koldioxid. Den mängd kol som är bunden i virkesförrådet är också betydande.

Därför bör återvätning av torvmark bevuxen med skog inte genomföras annat än då forskningsmaterial föreligger som tar hänsyn till effekten på kolbalansen av skogstillväxten och det växande virkeslagret på berörd marktyp och visar att återvätning skulle ge tydliga fördelar.

Regelverken behöver ses över med målsättningen att bibehålla och öka produktionen, åstadkomma god miljöhänsyn och minska riskerna för översvämningar.

Tyvärr driver regeringen motsatt politik där man hävdar att torvrika skogsmarker behöver återvätas för att hindra läckage av växthusgaser. Sverigedemokraterna finner att underlaget för dessa beslut förefaller bortse från att de träd som växer på dessa dikade marker ofta löpande binder mer kol än vad som riskerar att frigöras ur den torvrika marken. Mer forskning behövs på detta område. Dessutom behöver kolbalansen i det enskilda fallet beräknas innan beslut om kostsamma återvätningar tas.

Sverigedemokraterna vill här understryka att vi inte är emot återvätning i alla tänkbara fall, men att regeringens nuvarande entusiasm för återvätning är dåligt grundad.

Därmed riskerar nu skogsbruket och möjligheterna att öka skogsproduktionen att försvåras på mycket svaga grunder.

16 Minska handläggningstiderna för ändrad markanvändning till skogsmark

I dag krävs tillstånd för att ta jordbruksmark ur produktion, vilket oftast görs inför att marken ska planteras och därmed klassas som skogsmark. Tillstånd söks hos länsstyrelserna. Eftersom jordbruksmarken i Sverige är begränsad och viktig ur både försörjnings- och artbevarandesynpunkt är det rimligt att överföring till annan markanvändning prövas. Att få ett tillstånd kan dock ta minst åtta månader, ibland betydligt längre. Det är en orimligt lång handläggningstid om man till exempel jämför med anmälan om skogsavverkning, som behandlas inom sex veckor. Den stora skillnaden i handläggningstider kan inte försvaras utifrån att det skulle krävas mer arbete från länsstyrelsens sida. Det är av stor vikt att onödigt byråkrati undviks. Handläggningstiderna bör därför kortas.

17 Insatser för röjning

Sverige har stora arealer ungskog som behöver röjas för att ge de träd som blir kvar de bästa förutsättningarna för tillväxt och kvalitetsdaning. Röjning ger också möjlighet att skapa bättre betingelser för mindre vanliga trädslag och för markvegetationen, det senare viktigt inte minst för renbetet i norra Sverige. I Sverige slutavverkas årligen omkring 175 000 hektar. När föryngringen vuxit upp till en ungskog behöver den vanligen röjas, ofta i flera omgångar med några års mellanrum. Den faktiska areal som röjs är i dag för låg, vilket har lett till att vi har byggt upp ett ”röjningsberg” på cirka 1,3 miljoner hektar ungskog. En väl utformad rådgivningsinsats i samarbete med skogsnäringen skulle kunna öka skogsägarnas incitament för att röja i tid och att röja rätt. Tidigare har staten verkat för ökad röjningsareal såväl genom bidrag som genom organiserandet av beredskapsarbeten. Båda dessa möjligheter bör utredas.

18 Skogskontot

Skogskontot innebär att den private skogsägaren, oftast en familjeskogsbrukare, vid en avverkning skattemässigt kan fördela inkomsten på en tioårsperiod och från den dra av skogsvårdskostnader. Detta gynnar den skogsägare som aktivt sköter sin skog med exempelvis plantering och röjning.

Framför allt mindre skogsägare med ojämna avverkningsnivåer riskerar att drabbas om skogskontot avvecklas. Skogskontot bör därför kvarstå, det bidrar till långsiktig och ändamålsenlig skogsskötsel.

19 Öka inte ytterligare totalarealen skog undantagen från skogsbruk

I regeringsbeslutet om etappmål för biologisk mångfald från februari 2014 angavs följande: ”Med insatser inom ramen för grön infrastruktur, tillsammans med insatser för

formellt skydd, frivilliga avsättningar m.m., bör målet om 20 procent av Sveriges land- och sötvattensareal kunna nås till 2020.”

Sammanlagt är enligt nya siffror 26–27 procent av Sveriges skogsareal undantagen från aktivt skogsbruk. Detta är en mycket hög siffra sett i ett internationellt perspektiv och motsvarar mer än Skåne, Blekinge, Småland, Halland och Västergötland tillsammans.

En betydande del av den skog som är undantagen från skogsbruk är avsatt frivilligt av skogsägarna själva. Det gäller dels i mindre format som ett led i vardagshänsynen, dels i form av större avsättningar. Detta system bör med fördel utvecklas. Skogsägarnas medverkan är viktig för att skogsbruket ska bli ännu bättre på att skydda sällsynta arter och för att skogsägarna måste tillerkännas makten över sin egen mark och rätten till att bedriva skogsbruk med förutsättningar till lönsamhet.

Att ytterligare öka totalarealen skog undantagen från brukande, behövs inte för att bevara Sveriges skogslevande arter, men hotar däremot en redan utsatt landsbygd. Det totala arealmålet för skog är som tidigare beskrivits med råge uppfyllt, även om utvärderingar och korrekationer av enskilda skyddade områden löpande behöver göras.

Därför bör riksdagen besluta att totalarealen skyddad skog och skog undantagen från skogsbruk i Sverige inte ska ökas.

Gemensamma definitioner av vad som är skyddad mark är viktiga att fastlägga, liksom att dessa måste vara de som faktiskt ska användas av berörda myndigheter. Definitionerna ska i möjligaste mån överensstämma med internationella definitioner. Definitionerna ska inte binda Sveriges handlingsfrihet genom självpåtagna snävare krav eller tolkningar av internationella överenskommelser.

Sverige måste vidare understryka och kräva att frivilligt skyddade områden i enskild ägo ska räknas med i internationella jämförelser. Privat ägande av skog är viktigt för Sverige och det finns inget egenvärde i att föra över skog till statligt ägande för att skapa vackra siffror i internationella jämförelser. Tvärtom måste staten stå upp för äganderätten i alla sammanhang för att värna ägarnas tilltro till skogspolitiken. Det är därför av grundläggande vikt att staten och dess myndigheter erkänner det frivilliga skyddet i såväl nationella som internationella sammanhang.

Utgångspunkten bör vara att skogens värden ska tillvaratas både som biologisk tillgång och som råvarubas. Detta synsätt har betydelse inte minst för landsbygden, där skogsbruk och turism genererar arbetstillfällen. Dessutom ger skogen möjligheter för en aktiv fritid för landsbygdens befolkning där såväl lingonhyggen som svampskogar spelar en viktig roll. Beträffande naturturismen, är det värt att minnas att de ungskogar där vi lättast kan titta på älgar, liksom de vägar som behövs för att komma ut till dem, mycket ofta är resultat av skogsbruk.

Skogspolitiken bör göra tydligare skillnad mellan statligt ägda, respektive privata skogar och skogsskötseln på dessa. På privatägd mark måste markägarens ägande- och brukanderätt respekteras i högre grad än vad som varit fallet under senare årtionden och hinder mot åtgärder som är tillåtna enligt skogsvårdslagen ska utfärdas endast i undantagsfall.

20 Grön infrastruktur

Under år 2018 avslutades ett projekt med Grön infrastruktur som bedrivits av Naturvårdsverket, länsstyrelserna och Skogsstyrelsen. Rapporter har framställts där man planerar framtida skydd tvärs över enskild mark. I debatt i riksdagen har hävdats att dessa rapporter enbart utgör redogörelser för kunskapsinhämtning. Detta är direkt osant. I verkligheten har rapporterna titlar som exempelvis ”Regional handlingsplan för grön infrastruktur i Dalarnas län”. Ordet ”handlingsplan” kan inte gärna missförstås, annat än avsiktligt eller genom okunskap. Det handlar om planer för hur länsstyrelserna tänker agera för att detaljplanera på annans mark.

Principen kring att staten ska bedriva övergripande planering av detta slag på privata markägares mark är skadlig. Omkring 17 procent av Sveriges skogar är statligt ägda och där kan staten som ägare bedriva naturvård på landskapsnivå. På samma sätt finns många stora skogsbolag i Sverige, som frivilligt kan välja att planera i denna större skala på sin mark.

Enskilda markägare däremot, ska uttryckligen undantas från landskapsplanering av den typ som representeras av dessa handlingsplaner för grön infrastruktur. Om planering på landskapsnivå tillämpas för enskilda innehav, kan det lätt leda till att markägare med all sin äldre skog på ”fel ställe” fräntas sin brukanderätt, medan grannen kan sköta sin skog som tidigare.

Befintliga landskap har i hög grad uppkommit genom bönders arbete. Den enskilt ägda skogens särart utgörs av en mosaik som är resultat av olika tidigare och nuvarande skogsskötselstrategier och detta bör ses som en styrka.

Exemplet Grön infrastruktur tydliggör att det finns ett behov av att i vissa frågor skilja på skogspolitiken beroende på ägarkategori. Staten bör ta större naturvårdsansvar, och i en större skala, på den mark vi alla tillsammans äger, än vad staten begär av enskilda näringsidkare.

Det finns ett behov av att värna de mest sällsynta arterna i vår natur och att freda arealer från avverkning när så är nödvändigt för dessas fortlevande. Samtidigt är nuvarande och föregående regerings målsättning att på mycket kort tid undanta mycket stora arealer produktiv skogsmark från aktivt brukande, djupt oroväckande. Den totala kostnaden för detta låter sig inte enkelt beräknas, men den ligger i storleksordningen 100 miljarder kronor bara för inköpet av skogarna. Till detta kommer förlusterna i sysselsättning på landsbygden, hotet mot jordbruksföretagens överlevnad, förlorat förädlingsvärde och minskade möjligheter att utnyttja skogens positiva möjligheter att binda mer koldioxid samt skogsprodukternas substitutionseffekt gentemot andra mer fossilbränslekrävande material. På lång sikt är ändå den allvarligaste förlusten för samhället att den enskilda skogsägaren förlorar tilltron till sin rätt och möjlighet att sköta sin egen skog.

21 Effektivare hänsyn till sällsynta arter

I massmedia kan man regelbundet läsa påståenden om att tusen skogsarter eller fler skulle vara hotade av svenskt skogsbruk. Det behöver understrykas att detta helt enkelt inte är sant, vilket lätt kan kontrolleras genom att studera vilka arter knutna till skog som faktiskt har dött ut.

Enligt den nya Rödlistan (år 2020) har följande sju arter för vilka landskapstypen skog var viktig, försvunnit från Sverige efter år 1970, när trakthyggesbruket hade slagit igenom över hela landet:

- Svart stork: En tillfällig häckning 1992 gör att arten kan betraktas som försvunnen efter 1970, i huvudsak försvann den på 1940-talet. Häckar bl.a. i brukad skog i Baltikum och har återetablerat sig i Belgien. Ses med olika intervall i Sverige, flera siktades 2019.
- Mellanspett: Levde före 1982 i södra Sverige. Stabil i Polen, ökar bland annat i Estland, Belgien, Tyskland och Nederländerna. Behöver gammal lövskog (ek) och död ved. Återkommande men sällsynt gäst i Sverige.
- Praktgrusmossa. Känd endast från två lokaler i Sverige, senast sedd år 1985 (Halland). Växte på bar lerjord i lövskog.
- Förgyllt metallfly. Siktad 1887 och 1944 i Skåne, återkom på en enda lokal i Skåne 1973–1993, ädellövskog.
- Västlig porina. Lav på klippväggar i ädellövskog, Bohuslän.
- Barkvårtlav. Känd från två lokaler, senast på en död hassel på Gotland.
- Mångsporig krimmerlav, en lokal på gotländsk äng, Gotland (bark på ask, asp, rönn).

Observera att flertalet av de få arter som försvunnit inte levde i barrskogsbältet utan i gränzoner mellan lövskog och annan mark i absolut sydligaste Sverige.

Det pågår helt enkelt inte ett stort utdöende av arter i våra skogar, såsom alltför ofta påstås i debatten. Däremot minskar exempelvis andelen gammal granskog i delar av landet, vilket leder till att vissa arter gynnas på andras bekostnad, men detta har ingenting med utdöende att göra.

Förutsättningarna förbättras efter hand tack vare vardagshänsyn i skogsbruket där fler äldre träd sparas, något som exempelvis kan gynna en återetablering av mellanspett i landet. Beträffande såväl mellanspett som svart stork pågår lovvärda insatser för att få arterna att permanent återetablera sig.

Sverigedemokraterna har länge tagit alla chanser att informera om ovanstående fakta samt till att påpeka att Sveriges nuvarande politik med totalt undantagande från skogsbruk av stora skogsarealer barrskog är missriktad och oerhört ineffektiv.

En orimligt stor del av bevarandedebatten fokuseras just på skogar i barrskogsbältet, vilka ju utgör den absoluta merparten av Sveriges skogar. Att ytterligare öka den skyddade andelen av vår vanligaste naturtyp, granskogen, är inte rimligt. Inte heller är det rimligt att som Skogsutredningen föreslår ytterligare öka andelen skog undantagen från skogsbruk i det fjällnära området, där redan enligt Naturvårdsverkets siffror 62 procent av Sveriges formellt skyddade skogar redan återfinns.

Detta står i kontrast mot att vad som redan anförts ovan om att våra försvunna skogsarter istället var knutna till övergångszoner mellan jord- och skogsbruk respektive till ädellövskog i Sveriges sydligaste gränsområden. För övergångszoner mellan jord- och skogsbruk respektive för ädellövskog behöver åtgärder fortsätta att utvecklas, med skogsägarnas intressen och möjlighet till betald medverkan i åtanke.

I debatten om naturskydd hänvisas ofta till förekomsten av arter som är inskrivna i rödlistan. Att använda hela rödlistan är missvisande, eftersom många av de rödlistade arterna är allmänt förekommande, såsom exempelvis björktrast och skogshare.

Starkare fokus bör riktas mot klasserna akut hotade och starkt hotade arter i rödlistan. Ett fokus på de mest utrotningshotade arterna kommer att leda till effektivare

naturvård och mycket lägre kostnad för samhället. Som exempel kan nämnas att av rödlistans 2 520 arter för vilka landskapstypen skog anges som viktig, är antalet listade som akut hotade enbart 131 stycken och som starkt hotade 433 (Rödlistan år 2020).

Nya skyddsåtgärder bör i första hand riktas mot de akut hotade arterna i Rödlistan, och i andra hand mot starkt hotade enligt samma lista. På så sätt krävs ett verkligt konstaterat behov i det enskilda fallet för att land ska tas ur brukande. Samtidigt kan även ett stort antal andra arter gynnas, som behöver liknande miljöer. Det är effektiv naturvård.

Det behövs även en översikt över hur arter placeras i Rödlistans klasser. Tanken är att arter i en viss hotklass ska löpa en definierad risk att utrotas inom en viss tidsperiod. Det faktum att så få arter i själva verket försvunnit de senaste 50 åren, visar att för många arter placeras i klasserna akut och starkt hotade. Regeringen bör tillsätta en fristående granskning av detta problem, eftersom det urholkar förtroendet för Rödlistan och minskar dess användbarhet i artskyddet.

Sverige har ett ansvar för de arter som lever här. Vi är som ovan visat lyckligt lottade beträffande barrskogslandskapet, där ytterligt få arter försvunnit, men desto mer komplicerad är situationen i landets allra sydligaste delar. Där befinner sig många arter på gränsen av sina möjliga utbredningsområden, samtidigt som den markanvändning de anpassat sig till över lång tid, förändrats betydligt. Sveriges ambition måste vara att de arter som finns inom våra gränser, ska fortsätta att finnas här. Att sköta områden så att arter som är akut hotade kan leva vidare i vårt land måste vara högt prioriterat i vår skogspolitik. Däremot ska vi inte lämna över besluten över hur vi åstadkommer detta till EU eller andra internationella organ.

22 Rätten till ersättning

Att upprätthålla skogsägarnas tilltro till att staten inte motarbetar utan främjar deras skogsskötsel är avgörande för att vårt skogsbruk ska fortsätta att utvecklas positivt.

I undantagsfall kan ändå restriktioner behövas för att rädda livsmiljön för akut eller starkt hotade arter som konstaterats finnas på det berörda skogsområdet eller av andra tydligt påvisbara miljöskäl knutna till det aktuella området. Sverigedemokraterna vill understryka att restriktioner beträffande brukande av skog utöver vad som är tydligt fastlagt i lag alltid och omgående ska åtföljas av ersättning.

Dessutom ska markägaren innan beslut tas ha rätt till överläggning, förenklad rättslig prövning och möjlighet att överklaga beslut.

23 Vardagshänsyn

Vi kan i Sverige vara stolta över vår skogsskötsel, som bygger på inhemska träslag och vardagshänsyn i skogsbruket. Vardagshänsynen, som utvecklas ständigt, leder bland annat till ökning av volymen död ved i brukade skogar, vilket är en viktig faktor för många sällsynta arter. Det behövs mer skötselinsatser för mångfald i framförallt sydligaste Sverige, vilket kan göras i samverkan med markägare och också bör möjliggöra inkomster för dem.

Skötsel av redan skyddade områden måste prioriteras framför skydd av ytterligare arealer. Det är effektiviteten av de skyddsåtgärder som vidtas som måste stå i centrum. Många naturreservat sköts i dag inte i enlighet med sina skötselplaner och det finns då risk för att deras funktion går förlorad.

En löpande uppföljning av vad som skyddats behöver därför göras, inklusive om ett område fortfarande uppfyller det syfte för vilket det undantogs från brukande. I den mån ytterligare arealer ska totalskyddas från skogsbruk, bör motsvarande areal inom samma ägoslag avvecklas där effekten av skyddet är lägre.

Naturreservat och andra skyddade områden bidrar till artrikedomen, men det gör även vardagshänsyn i skogsbruket. Kvarlämnade småbiotoper, inte minst runt verkligt hotade arter, sparade döda eller ensamma träd vid föryngring, bevarade kantzoner och skogsklädda myrar, är alla viktiga element för artrikedomen. Antalet arter ökar inte linjärt med de skyddade arealernas storlek. En annan sak värd att understryka är att vi blir allt bättre på vardagshänsyn i skogsbruket. Det föreligger ingen hotfull situation ur artskydds synpunkt. Det är inte bråttom.

24 Nyckelbiotoper

Nyckelbiotoperna har medfört att staten kommit att medverka till att skogsägare förlorat möjligheten att sälja virke från sina avverkningar utan att få ersättning för detta.

Staten skapade systemet med nyckelbiotoper närmast för insamlande av information inför framtida reservatsbildning, men strax därefter utlovade skogsföretagen som en del av certifieringsprocessen att inte köpa virke från registrerade nyckelbiotoper. Efter detta har staten kraftigt utökat antalet nyckelbiotoper. Resultatet har blivit att allt fler markägare utan ersättning förlorat frukten av generationers arbete med att bygga upp en fin skog till avverkning.

Nyckelbiotoper beskrivs ibland som en slags, av naturen givna, alldeles unika områden. I verkligheten karakteriseras skogarna vanligen av mjuka övergångar mellan mindre och mer artrika partier. Vad vi kallar nyckelbiotop är därför en följd av hur vi definierar begreppet. Det är inte så att nyckelbiotoper bara finns där, hotas och i värsta fall försvinner. Det uppstår ständigt nya nyckelbiotoper när skogar växer och åldras. I Götaland var det mesta av dagens skogar jordbruks- eller betesmarker för 150 år sedan och i Bergslagen har intensivt nyttjande av skogen pågått i hundratals år. I båda dessa regioner registreras ändå ständigt nya nyckelbiotoper. Med den bättre vardagshänsyn som funnits sedan 1990-talet, kommer sannolikt antalet områden som kan definieras som nyckelbiotoper att växa allt snabbare.

För att ett område som registrerats som nyckelbiotop idag ska leda fram till ekonomisk ersättning till markägaren, måste det skyddas i ett formellt avtal, vanligen som ett naturreservat, biotopskyddsområde eller med ett naturvårdsavtal. Problemet är att även om Skogsstyrelsen beslutar att inte skapa formellt skydd, kvarstår nyckelbiotopen registrerad och kan inte avverkas eftersom inga företag kan köpa virket.

Utifrån det sätt nyckelbiotoper i dag hanteras, hotas tilltron till såväl nyckelbiotoper, certifieringssystem och till rödlistan. Dessutom har hanteringen av nyckelbiotoperna, oavsett att certifieringssystemen och skogsföretagen bär en avsevärd del av ansvaret för den uppkomna situationen, allvarligt skadat privata skogsägares tilltro till Skogs-

styrelsen. Hotet att inte i framtiden få avverka den skog man sköter kan dessutom leda till lägre ambitioner i skogsbruket.

Riksdagen har i ett tillkännagivande till regeringen (2017/18: MJU17) framfört att regeringen bör säkerställa att inventeringen av nyckelbiotoper är rättssäker och effektiv samt tar hänsyn till lokala och regionala förutsättningar. En dom från förvaltningsrätten i Jönköping i februari 2020 innebär att Skogsstyrelsens registrering av en nyckelbiotop i en markägares skog, ska betraktas som ett beslut från myndigheten och kunna överklagas. Flera riksdagspartier har dessutom i riksdagsdebatter uttryckt att ytterligare nyckelbiotoper inte bör registreras av myndigheterna förrän ett mer objektivet system skapats.

Skogsutredningen föreslår att nyckelbiotoperna avskaffas, vilket Sverigedemokraterna instämmer förespråkat i många år. Skydd bör inte bygga på en så vid definition som i dag, utan i normalfallet utgå från konstaterad förekomst av verkligt sällsynta (akut hotade) arter. Med denna förändring säkerställs att systemet blir mer objektivet och att naturskyddsinsatser görs där de gör störst nytta i förhållande till kostnaderna för ägarna och för samhället. Dessutom har låsningen som uppstått på grund av certifieringsöverenskommelser i kombination med kraftigt ökad areal nyckelbiotoper, skapat en mycket olycklig situation, vilken måste bringas att upphöra.

Bristerna med det hittillsvarande systemet bör föranleda att nuvarande register av nyckelbiotoper förklaras konfidentiellt och att nyttjande av registret inte får föranleda åtgärder av annan part än av markägaren.

Regeringen måste nu agera för att förbättra situationen genom att aktivt verka för att parterna, inklusive Skogsstyrelsen och andra berörda myndigheter, skogsägare, skogsindustriföretag och certifieringsorganisationer, tillsammans löser föreliggande problem utan att göra tillvaron mer komplicerad för skogsägarna.

En ordentlig utvärdering behöver vidare göras av samtliga nyckelbiotoper och en öppen på lämpligt sätt anonymiserad databas skapas för forskare, beslutsfattare och andra intresserade för att möjliggöra analys, sakligt grundad debatt och tillskapandet av ett mer effektivt system för framtiden. Databasen bör specifikt användas för att nå klarhet i frågan om myndigheter och/eller enskilda tjänstemän medvetet utnyttjat nyckelbiotoperna för att kunna stoppa avverkningsåtgärder utan att betala ersättning.

25 Frivilliga naturvårdsavtal

Som Riksrevisionsverket påpekat bör andelen skydd av skog som sker genom frivilliga naturvårdsavtal mellan myndigheter och markägare öka. Det innebär att markägaren kvarstår som ägare, att denne ofta kan fortsätta utnyttja marken med vissa restriktioner och kan få betalt för att sköta skogen på ett sätt som speciellt gynnar vissa arter och miljöer.

Arbetet med frivilliga naturvårdsavtal ska därför prioriteras framför bildandet av nya reservat och liknande områden där skogsbruk helt hindras.

26 Miljömålet Levande skogar

Rapporteringen kring miljömålet Levande skogar har främst hanterats av Artdatabanken och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), utan erforderlig insyn från andra som kan ha intresse av att lämna synpunkter på det naturvårdsarbete som bedrivs i skogen och dess betydelse för hotade arter och livsmiljöer. Därtill har naturvårdsverket och Skogsstyrelsen yttrat sig om huruvida målen är uppnådda, och Skogsstyrelsen har dessutom under år 2021 ändrat sin bedömning.

Okklarheter i redovisningen, rapporteringen och slutsatser visar att utvärderingen av miljömålet Levande skogar behöver förändras. Vissa av målen är vidare enligt experter rent utopiska – de kan inte nås. Exempelvis kan inte alla arter uppnå gynnsam bevarandestatus inom Sveriges gränser. Ett mycket stort antal arter som lever i Sverige har aldrig haft en tillräcklig numerär för att kunna sägas ha, någonsin ha haft eller någonsin kunna komma att nå sådan status. Sådana utopiska mål behöver så snart som möjligt arbetas bort ur miljömålen. Målen bör också vara formulerade så att de är realistiskt nåbara fram till 2030, för att vara relevanta som en del av Sveriges åtgärder för att uppfylla Agenda 2030.

Rapporteringen kring miljömålet Levande skogar bör i framtiden innefatta ett genomtänkt remissförfarande, för att säkerställa en objektiv bedömning av hur långt vi nått.

27 Övergångsformer mellan skogs- och jordbruksmark och andra ovanliga skogstyper

Det är inte rimligt ur artskyddssynpunkt att spara lika stor andel i procent av alla naturtyper. Den totala skogsmarksarealen är enligt Riksskogstaxeringen drygt 28 miljoner hektar, motsvarande 69 procent av Sveriges landareal och har ökat under de senaste 100 åren. Större delen av skogsarealen består av barrskog och här är antalet från Sverige försvunna arter de senaste 50 åren som redan påpekats mycket nära noll. Debatten om naturskydd är trots detta starkt fokuserad på skogsbruket i barrskogsbältet, trots att kostnaden för att undandra ytterligare arealer produktiv skog från aktivt skogsbruk är mycket stor för såväl samhället som för skogsägarna, samtidigt som artbevarandenyttan är ytterligt tveksam. I Sverige är omkring sju miljoner hektar skog undantagna från brukande, den övervägande delen barrskogsdominerad.

En annorlunda situation råder beträffande mellanformer mellan skogs- och jordbruksmark och även beträffande ädellövskog. Slättermarker, betesmarker och olika marker som kännetecknas av äldre former av jordbruksanknuten användning, står tillsammans för mindre än 500 000 hektar. Arealen ädellövskog utgör mindre än en procent av skogsarealen, cirka 200 000 hektar, varav mer än hälften i Halland, Skåne och Blekinge. De här naturtyperna täcker således mycket små arealer och består av mycket varierande miljöer, innefattande bland annat betesmarker med huvudsakligen gräs såsom hagmarker, slätterängar, områden hävdade av olika slags skogsbete, lokala former såsom fåbodbete och alvarbete, mosaikbetesmarker och skogsbryn mot åkermark, naturbetes- eller slättermark samt mot igenväxande jordbruksmark. Fortsatt bortfall av sådana marker riskerar därför att få stor negativ effekt.

Därför ska skydd inte i första hand inriktas på en given andel av totalarealen, utan anpassas efter naturtypens totala areal och med hänsyn till förekomst av akut hotade

arter. Av ovanliga naturtyper behöver större andel av arealen vara föremål för naturvårdsinsatser för att en tillräcklig areal ska nås. Totalt skydd, som ofta tillämpas i barrskogsområden, är ofta en olämplig väg i de här miljöerna, det är snarare väl avvägd skötsel som behövs för att bevara och utveckla dem.

I rapporten Övergångszoner mellan skogs- och jordbruksmark – ett samverkansprojekt inom Miljömålsrådet (2017) betonas bland annat följande behov, vilka Sverigedemokraterna stöder:

- Forskning om samband mellan konkreta skötselåtgärder och artbevarande.
- Mer rådgivning och utbildning för personer verksamma inom skogs- och lantbruksnäringen om metoder för bevarande och skötsel av dessa miljöer.
- Översyn av föryngringskravet i Skogsvårdslagen så att det inte står i vägen för bevarande och utvecklingen av värdefulla miljöer.
- Utredning, utveckling och information om olika finansieringsformer, både på basis av EU:s stödformer och i form av nationella stöd, för att kunna ge skogs- och jordbrukare skäligt betalt för det arbete de kan utföra för att vårda och utveckla dessa känsliga miljöer.
- Fortsatt arbete med skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn, så att resurser läggs där de gör mest nytta.

28 Bevarande av inhemska trädarter

Ädellövträd, till vilka alm och ask räknas, upptar bara knappt en procent av skogsarealen i Sverige, men många hotade arter är knutna till dessa trädslag.

Almen är på väg att utrotas i Sverige och Europa av almsjukan, en svampsjukdom. Försvinner den så försvinner även ett stort antal arter som är beroende av almen. För asken är situationen likartad. I det fallet utgörs hotet av askskottsjukan. Hotbilden mot asken är något mindre allvarlig än mot almen.

En nationell strategi för bevarande av inhemska lövträdsarter bör vidare infogas i arbetet med det nationella skogsprogrammet. Om vi kan rädda almen och asken kvar i Sverige så räddas samtidigt upp till ett hundratal andra arter som är beroende av dem. Det vore ett mycket effektivt miljöarbete.

Därför föreslås att ett projekt startas för växtförädling av naturligt förekommande svenska almar och askar som gör dem resistent mot sjukdomarna, vilket tillsammans med kompletterande åtgärder kan rädda trädslagen kvar i Sverige. Det finns idag ett antal tekniker som kan underlätta och påskynda arbetet. Man bör arbeta på flera spår samtidigt. Skogforsk bör ges uppdraget att ansvara för projektets genomförande. Samverkan bör sökas med andra länder inom Norden och EU.

29 EU och internationella skogsfrågor

Inom EU är det inte tänkt att finnas någon gemensam skogsolitik, vilket underströks inte minst i samband med Sveriges EU-inträde. Skogen är istället uttryckligen en nationell kompetens inom unionen. Trots detta ökar EU:s inblandning i skogsfrågor snabbt. Under de senaste åren har detta märkts bland annat på hur förslaget till biologisk mångfaldsstrategi utformats, hur förslaget till en ny skogsstrategi framtagits och

formulerats, på kommissionens motstånd mot skogsbaserad bioenergi, på hur LULUCF ska fungera och inte minst på EU-kommissionens arbete med en taxonomi för hållbara näringar.

Regeringen bör tillsammans med andra skogsländer inom EU agera starkt för att skogsfrågor även i fortsättningen ska vara nationell kompetens inom unionen. Regering och riksdag bör utnyttja möjligheten med att begära subsidiaritetsprövning oftare än idag beträffande EU-förslag som berör skogsfrågor, respekt för att skogen ska vara nationell kompetens och för att skogsfrågorna skiljer sig kraftigt mellan olika delar av Europa, varför de allra flesta beslut bör tas av berörda medlemsländer.

Det finns en risk att arbetet inom EU-kommissionen med att ta fram en ny skogsstrategi är ett första steg mot en gemensam skogspolitik, vilket med stor sannolikhet skulle få betydande negativa konsekvenser för svenskt skogsbruk. EU:s skogsstrategi är nu tänkt att inte underordnas utan likställas med EU:s strategi för biologisk mångfald. Regering och riksdag har nu att bevaka utvecklingen så att strategin för biologisk mångfald inte leder till styrning av medlemsländernas skogsbruk, inklusive undantagande av skogsarealer från brukande, vilket ska vara nationell kompetens.

Detaljer beträffande hur medlemsländer sköter sin skog ska beslutas av länderna själva. Redan i dag påverkas förutsättningarna för att bedriva en nationell skogspolitik av flera EU-direktiv och förordningar. Om EU får ett allt större inflytande i dessa frågor leder det sannolikt till ett större fokus på detaljstyrning och till att ytterligare administrativa och byråkratiska hinder tillkommer. Det Sverige verkligen behöver är mer motiverade skogsägare, med råd och stöd från statens sida via Skogsstyrelsen.

Nationell lagstiftning inklusive Sveriges tillämpning av internationella konventioner, inklusive EU:s föreskrifter och förordningar, bör utformas för att i minsta möjliga mån inskränka på svenskt självbestämmande över skogspolitiken, äganderätten eller markägarens förfoganderätt.

Sverige har hittills redovisat arealer skyddad skog på ett sätt som är betydligt strängare än många andra EU-länders, exempelvis Tysklands. Det är nu viktigt att gemensamma definitioner för skogsmark fastläggs och används av berörda myndigheter samt att dessa i möjligaste mån överensstämmer med internationella definitioner. Sverige bör inte ingå internationella avtal som kan leda till att mer skog än idag behöver vara undantagen från skogsbruk.

Regeringen bör vidare framhålla i kontakterna med EU, att i motsats till de folkrika länderna i centrala Europa, så ägs skogen i Sverige (och Finland) huvudsakligen inte av det allmänna utan av enskilda. Detta har EU och Sverige att ta hänsyn till av såväl rättsliga skäl i förhållande till äganderätten och allmänt för att upprätthålla hög motivation hos ägarna. Sverige bör, liksom EU, fortsatt vara en marknadsekonomi.

30 EU:s art- och habitatdirektiv respektive fågeldirektiv och den svenska artskyddsförordningen

Implementeringen av EU:s art- och habitatdirektiv respektive fågeldirektiv, i form av den svenska artskyddsförordningen, är under översyn. Att tillämpningen inte fungerat har visats i flera domar, och även uppmärksammats av ansvariga myndigheter. Generaldirektörerna för Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen begärde redan sommaren 2016 i

en gemensam skrivelse en översyn av förordningen i syfte att myndighetsutövningen ska bli förutsebar, rättssäker och effektiv. I enlighet med Riksdagens tillkännagivande våren 2018 meddelade regeringen genom miljöminister Karolina Skog i maj 2018 att en översyn ska göras, baserad på ett flertal uppmärksammade juridiska processer där oklarheter framkommit om hur artskyddsförordningen ska tillämpas. Regeringen meddelade att dessa oklarheter är olyckliga, både för skyddet av den biologiska mångfalden och för tydligheten gentemot skogsägarna. Sverigedemokraterna vill att förordningstexten ska gås igenom så att den inte på någon punkt överimplementerar bakomliggande EU-direktiv. Specifikt behöver klargöras att avverkningsförbud endast gäller när en arts bevarandestatus kraftigt väntas påverkas av avverkning, alltså att förordningen inte gäller på individ- utan på artnivå. Förordningen bör vidare klargöra att bedömningen av den gynnsamma bevarandestatusen ska ske på nationell nivå samt att ersättning ska ges om skogsägaren hindras i pågående markanvändning.

Sverige måste agera kraftfullt gentemot EU beträffande art- och habitatdirektivet respektive fågeldirektivet. De utgör de orimliga inskränkningar i medlemslänternas skogsbruk, inte minst beträffande avverkning under våren och beträffande artlistor som inte tar hänsyn till arternas förekomst i enskilt medlemsland. Det nuvarande regelverket står enligt Sverigedemokraternas förmenande i konflikt med EU:s subsidiaritetsprincip. Sverige och andra EU-länder ska naturligtvis verka för att inga arter ska försvinna från deras respektive territorium, men beträffande metoderna för detta bör medlemsländerna ha stor frihet.

I juli 2018 trädde en ny förvaltningslag i kraft (2017:900), som tydliggör principen om proportionalitet. Lagens § 5 fastslår att myndigheters åtgärder aldrig ska ”vara mer långtgående än vad som behövs och får vidtas endast om det avsedda resultatet står i rimligt förhållande till de olägenheter som kan antas uppstå för den som åtgärden riktas mot”. Skogsägares rätt att utföra avverkning, förutsatt att skogsvårdslagets generella krav är uppfyllda, måste anses skyddad av denna princip.

Skog sköts vanligen i många årtionden innan den når slutavverkningsålder och inkomsten vid en slutavverkning kan vara den enda större intäkten från ett skogsinnehav inom tio eller tjugo år. Det är uppenbart att hindrandet av att tillgodogöra sig en sådan intäkt skapar mycket stora olägenheter för skogsägaren.

Mark- och miljööverdomstolen beslöt redan i februari 2017 att upphäva Värmlands Länsstyrelses beslut att inte ge dispens för att slutavverka ett skogsbestånd med förekomst av bombmurkla, just med motiveringen att hindrandet av avverkningen inte var proportionerlig. Skogsägares vilja att bedriva aktivt skogsbruk ska värnas. Det är viktigt att Mark- och miljööverdomstolens vägledning beträffande proportionalitet blir gällande även vid framtida tillämpning av en omarbetad artskyddsförordning och i tillämpningen av den nya förvaltningslagen från september 2017, som ju starkare än den föregående understryker just proportionalitetsprincipen.

31 LULUCF (Land Use, Land Use Change and Forestry)

Som ett led i EU:s klimatarbete ska medlemslänternas avverkning rapporteras till EU-kommissionen så att effekten på växthusgasbalansen kan beräknas. EU har ett gemensamt åtagande om att minska utsläppen av växthusgaser med minst 40 procent under

perioden 1990–2030. Skogsbrukets utsläpp eller upptag av koldioxid ska därför jämföras med nationella skogliga referensnivåer. De skogliga referensnivåerna anger hur mycket som kan avverkas i framtiden utan att kolinnehållet i avverkat virke rapporteras som utsläpp. Referensnivån sägs inte utgöra ett absolut tak men kan komma att styra politiken i industribegränsande riktning och därmed minska Sveriges möjligheter att använda skogsprodukter som substitution för utsläpp inom andra sektorer. Om Sverige överstiger referensnivåns avverkningsnivå måste Sverige göra motsvarande minskningar av koldioxidutsläpp inom den så kallade icke-handlande sektorn, såsom exempelvis byggnationer, transporter och uppvärmning.

Förslaget kan ses som en del av en större process, som leder mot överstatliga inslag i medlemsländernas skogs- och energipolitik och därmed till en överföring av makt från medlemsländerna till EU:s institutioner. Vi är från Sverigedemokraternas sida mycket negativa till detta och menar att varje EU-land har att själv bestämma hur man når koldioxidmålet. Sverige måste framförallt värna den nationella beslutanderätten över skogspolitiken.

LULUCF hanterar skogen som kolsänka och även långlivade skogsprodukters, exempelvis hus och möblers, förmåga att länge binda atmosfäriskt kol. Däremot hanterar inte LULUCF skogsprodukternas substitutionseffekt, alltså att de ersätter andra produkter, såsom cement, olja och kol, vilka medför betydligt större koldioxidutsläpp. Därmed riskerar systemet kring LULUCF att bli kontraproduktivt genom att leda till lägre avverkning och därmed mindre substitution.

Sverige bör i diskussioner kring LULUCF framhäva att Sverige avser att långsiktigt inte avverka större volymer virke än vad som växer till. Hur stort överskottet i form av ökande volym virke i våra skogar kommer att bli, bör däremot aldrig beslutas av vare sig staten eller internationellt, utan av skogsägarna. Sverige bör vidare fortsätta att kräva att varje land uppfyller Parisavtalet och att varje medlemsland strävar mot EU:s mål om koldioxidneutralitet år 2050 eller tidigare. Sverige är inte EU:s kolsänka.

Systemet LULUCF riskerar, om det inte sköts förnuftigt, att bli hämmande för utvecklingen av produkter baserade på förnybara råvaror som lagrar kol, och ersätter material som leder till stora koldioxidutsläpp. Att lägga en fast referensnivå för avverkningsningar är inte rimligt, ambitionen bör vara att öka skogens tillväxt och därmed även möjligheterna till ökad avverkning.

Regeringen bör löpande verka för att EU inte ska öka sitt inflytande över Sveriges skogspolitik. Enligt subsidiaritetsprincipen ska unionen på de områden där den inte har exklusiv befogenhet vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva. Regeringen ska aktivt driva linjen att Sverige, för det första, i allt väsentligt har exklusiva befogenheter beträffande skogsbruk och, för det andra, att Sverige i de få frågor där befogenheten är delad kan vidta åtgärder i tillräcklig utsträckning. Sverige bör fortsätta att aktivt arbeta med subsidiaritetsprövningar för att säkerställa att vår rätt till självbestämmande i skogsfrågor skyddas, även i frågor knutna till LULUCF.

Inför och under diskussioner i miljö- och jordbruksutskottet i februari 2020 där revideringen av Sveriges underlag beträffande LULUCF godkändes, garanterade regeringen att ett överskridande av referensnivån för avverkningsningen inte ska leda till konsekvenser för skogssektorn. Regeringen bör tydligt deklarerat att ingen minskad avverkning ska ske på grund av LULUCF och att koldioxidkostnader som blir en eventuell följd av ökad avverkning, inte ska tas ut av skogssektorn utan av samhället i sin helhet. Riksdagen står som garant för att detta viktiga villkor uppfylls även efter

nästa val och så länge det behövs för att Sverige ska kunna utveckla bioekonomin på ett positivt sätt.

SLU har på begäran av MJU utfört fortsatta konsekvensanalyser av Sveriges LULUCF-åtaganden, vilka delgavs utskottet under juli 2020. Av dessa framgår tydligt dels osäkerheter kring om framförallt granskogar kommer att tåla de höga förrådsuppbbyggnader som analyserna prognosticerar, vilket Sverigedemokraterna hade ifrågasatt, och dels att de från brukande undantagna skogarnas tillväxt väntas kulminera relativt snart. Om avgångarna blir större än väntat i produktions- och skyddsskogar, påverkar det kraftigt Sveriges resultat enligt LULUCF-systemet.

Inför nästa LULUCF-period, som startar år 2025, bör Sverige också kraftfullt verka för att substitutionseffekten inkluderas i systemet och också arbeta vidare med analyser av hur stubbar i brukad skog ökar kolinnehållet i marken. Det är svårt att överhuvudtaget tala om att skog är nationell kompetens inom EU, om kommissionen ges rätt att bestämma vilken avverkningsnivå Sverige ska ha. Sverige måste kräva att för länder med positiv koldioxidbalans i sina skogar, är frågan om avverkningsnivåer enbart nationell kompetens.

Förslaget till ny nivå för LULUCF för 2030 som sommaren 2021 föreslagits av EU-kommissionen är alldeles för hög för Sveriges vidkommande, mer än tre gånger högre än för Finland. Sverige bör inte acceptera en nämnvärt högre nivå för 2030 än den som efter långa diskussioner i Miljö- och jordbruksutskottet med enighet godkänkts av Sveriges riksdag.

Förutom inlagring av kol i växande skog, lagras i Sverige växande mängder kol i våra torvmarker. Sverigedemokraterna vill fästa riksdagens uppmärksamhet på att även denna kolinlagring skulle kunna medräknas i LULUCF. Även om Sveriges nyttjande av torvresurserna ökar, vilket vi förespråkar, kommer nettoeffekten av torvmarkerna som kolsänka att kvarstå och mer än väl kompensera för perioder av ökad skogsavverkning.

32 EU:s taxonomi för hållbara investeringar

Sverige och Finland torde ha världens mest hållbara skogsbruk om man ser till alla de tre komponenterna i hållbarhetsbegreppet: ekonomi, ekologi och sociala konsekvenser av skogsbruket.

Beträffande hållbar produktion i allmänhet är det också svårt att finna exempel som är bättre än det nordiska skogsbruket.

Ändå har EU-kommissionen upprepade gånger, såvitt vi kan förstå under starkt inflytande från svenska och internationella miljögrupper, försökt exkludera nordiskt skogsbruk från vad som kan räknas som hållbart. Här förtjänar EU-kommissionen enligt vårt förmenande kraftfull kritik.

Den 22 juni 2021 beslöts under överläggning i riksdagens finansutskott att regeringen inte ska godkänna EU:s taxonomi för hållbara investeringar om skogsbruk som det bedrivs i Sverige inte accepteras som en hållbar näring och tillkännager detta för regeringen.

Det är av största vikt för Sveriges ekonomi, för svensk landsbygdsutveckling, för sysselsättningen utanför storstäderna och för den fortsatta utvecklingen av svensk och internationell bioekonomi att regeringen står fast i detta ställningstagande gentemot EU-kommissionen.

33 Bistånd kopplat till skogssektorn

En viktig del av Sveriges internationella bistånd var tidigare kopplad till skogsbruk. Behovet har kanske aldrig varit större än nu. Allt fler människor i världens fattiga länder och inte minst i Afrika, bor i snabbväxande miljonstäder och naturen runt dessa utsätts för ett mycket hårt tryck. Kvarvarande skogar ersätts med åker- och betesmarker, men dessutom avverkas stora arealer för att tillverka träkol, som är det vanligaste köksbränslet i de afrikanska städernas kök.

En liknande situation återfinns runt många flyktingläger. Träd, buskar och rötter samlas för att invånarna ska kunna laga sin mat. Inte sällan uppstår spänningar med kringboende människor om rätten till träden.

Sverige behöver återta sin tidigare roll som tongivande biståndsland kring uthålligt skogsbruk och uthållig förädling av virke till olika produkter. Förutom att detta kan rädda många skogsområden, kan det också skapa sysselsättning runt städer och flyktingläger. En viktig del av biståndet är också utbildning. Sverige bör bidra till yrkesutbildning knuten till uthållig skogsskötsel och virkesindustri. Detta ligger för övrigt väl i linje med regeringens linje att biståndet ska stötta Agenda 2030, som ju understryker behovet av hållbar industriutveckling.

Sverige ger idag stora bidrag till internationella utvecklingsfonder (exempelvis miljöfonderna GEF och GCF) som ägnar sig åt bland annat skogsplantering. Det skulle sannolikt vara betydligt mer kostnadseffektivt att överföra en del av dessa pengar till bilaterala skogsprojekt. Det bör därför utredas vad det kostar att anlägga skog och i förekommande fall skogsindustri genom internationella biståndsfonder, samt att utvärdera detta mot förväntad kvalitet och kostnad om arbetet utfördes inom ramen för bilateralt bistånd.

34 Snabbare anpassning av vägarna till högre totalvikter

I Finland beslutade man att tillåta 76 tons bruttovikt på stora delar av det allmänna vägnätet redan 2013, bland annat baserat på svensk forskning. Erfarenheterna är mycket goda. Numera utförs exempelvis 60 procent av transportarbetet av det finska virket på sådana fordon. Finland har därmed stärkt sin konkurrenskraft, samtidigt som bränsleförbrukning och utsläpp har minskat. I Sverige tillåts i dag fordon med en bruttovikt om 64 ton på det allmänna vägnätet, från tidigare 60 ton, och på en begränsad del av vägnätet tillåts 74-tons ekipage.

Processen för att tillåta tyngre ekipage (BK4) på en större del av vägnätet bör prioriteras upp och skyndas på för att öka svensk konkurrenskraft och för att hålla utsläppen nere.

35 Utbildning, forskning och utveckling inom skogssektorn

Skogsindustrins företrädare har under ett antal år påtalat svårigheten att rekrytera kunnig personal på olika nivåer i företagen. Det kan röra sig om maskinförare,

sågverksarbetare, operatörer i pappersindustrin, liksom ingenjörer i olika industrigrenar. Speciellt uttalade är rekryteringsproblemen i glesbygden. Ett skäl till detta är trenden att förlägga utbildningar till större städer. Unga människor som utbildas i storstäder träffar ofta sina blivande livskamrater under utbildningen. De tenderar då att bli kvar i städerna, vilket ju inte bidrar till att lösa personalbristen i agrara näringar ute i landet. Behovet av utbildade specialister behöver utredas. Utbildningsplatser behöver säkras för att fylla detta behov och utbildningar till areella näringar behöver i högre grad förläggas även utanför de största städerna.

Specialister inom myndigheter som arbetar med areella näringar, bör ha en utbildning i dessa näringar, inte enbart i biologi och ekologi.

Beträffande forskning har under senare år för lite ansträngningar gjorts från statens sida för att tillse att forskning och utveckling inom skogsbranschen fokuserar på att ta fram nya produkter. I internationella och nationella program framhålls betydelsen av att öka omfattningen av bioekonomi, det vill säga en ekonomi grundad på förnyelsebara, återväxande råvaror. Sveriges skogssektor torde vara ett av de bästa exemplen på sådan bioekonomi i hela världen, och det ligger därför i vårt gemensamma intresse att utveckla den mot nya avancerade produkter. För att få fram nya produkter i en sådan utveckling vill vi att forskningsresurser kring skogsbruk omfördelas till aktiv skogsskötsel, ökad tillväxt, hantering av skadegörare och till utveckling av nya träbaserade produkter.

För att politiker och andra beslutsfattare, offentliga liksom privata, ska kunna fatta väl underbyggda beslut i en så långsiktig verksamhet som skogsbruk, är det avgörande att långsiktig statistik finns tillgänglig med jämförbara siffror. Därför behöver den tidigare årligen utgivna Skogsstatistisk årsbok fortsätta att publiceras.

Mats Nordberg (SD)

Martin Kinnunen (SD)

Staffan Eklöf (SD)

Yasmine Eriksson (SD)

Runar Filper (SD)